

Főszerkesztő:
dr. Káldor György

M.T.I.
MAGYAR TÁVIRATI IRDA

Feladó szerkesztő:
Baló László
Feladó kiadó:
Barcs Sándor

Minden-jog-fenntartásával. Kéziratnak tekintendő. Házilokszorosítás.

Kiadja a Magyar Központi Híradó Rt. Budapest, VIII. Bródy Sándor-utca 5-7. Telefon: 139-666.

N A P I E S E M É N Y E K

N 1. kiadás

1948. július 19.

6 óra -- perc

Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica igazgatója és a demokrácia ellen harcoló papok ügye a népbíróóság előtt

Tő & UL/P/Sk/Mk/145 P Hétfőre tüzte ki a budapesti népbíróóság dr. Olti különtanácsa dr. Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica országos igazgatója, Lénárd Ödön, az Actio Catholica kulturális titkára, Németh Pál orfocsehi, Polesso Antal orgoványi és dr. Varsányi Lajos rádióplébánosok, valamint Kóádi Erzsébet, az Actio Catholica tisztviselője demokráciaellenes igazgatási bűntényének tárgyalását.

Dr. Mihalovics Zsigmond - a jelenleg székessor-lévő elsőrendű vádlott - fasiszta, antidemokratikus beállítottság-ról már a múltban gyakran tanúságot tett. 1942-ben a "Magyar Katolikus Akció" című időszakos lap felelős szerkesztőjeként az egyház áldását osztogatta a békeszovjet falvakat felperzselő honvédekre. Állandóan tudatos lélekmérgező folytatott lapjában a "Dolgozó Nő" című időszakos értesítőben és más lapokban is. Már az 1930-as években igyekezett elhínteni a katolikus hívek közt a szovjetellenesség magvát.

A felszabadulás után Mihalovics csak folytatta, amit 1944 végén abba sa hagyott. Külföldi ismerőseinek ilyesmiket írt a magyarországi állapotokról: "...Az inség majdnem száz százalékban a lakosság katolikus rétegét érinti, miután az emberek elvesztik állásukat és munkájukat, ha hívek maradnak hittűkhöz és ha vallásos életet élnek." Egyik, Brüsszelbe küldött levelében így ír: "...A földreform megfosztotta a katolikus egyházat anyagi alapjától és éppor az az osztály, amely a legkomolyabb és a leghatékonyabb támasza volt az egyháznak mostanáig, szegényedett el a legjobban."

Egyik külföldre küldött levelében cinikus ószinteséggel tárja fel az Actio Catholica igazgatója az állam és az egyház közti viszonyt. Leírja, hogy az állam és a kommunisták részéről, mint történnék félremagyarázhatatlan lépések az állam és egyház viszonyának békes rendezése felé, majd így folytatja: "Mindszonty kardinális azonban a logikusabb közlekedést sem engedélyozte és hihetetlen bátorsággal vezetett a magyar katolicizmust azon az uton, amelyik a mai rendszer elutasítását jelenti."

1947. augusztus 31-én - tehát a választás napján kelt levelében - felszólítja a Don Suisse segélyező szervezet vezetőjét, hogy "adományából ne juttasson semmit a demokratikus szervezeteknek". Ilyen irányban más külföldi segélyszerveket is megkore-sott.

1948 tavaszán, az egyházi iskolák államosítá-cának napi rendre tűzésokor Lénárd Ödön másodrendű vádlottal az egész országra kitorjedő "tiltakozó akciót" szervezett.

/folyt. köv./

K

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 3. kiadás

1948. július 19.

12 óra 15 perc

/Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica igazgatója. 2. folytatás/

TÖ & UL/P/Sk/Mk/145 P

A nyomozás során az is kiderült, hogy dr. Mihalovics Zsigmond sorozatos valutáris bűncselekményeket követett el: összeköttetésbe került a fasiszta multja miatt Svájcba menekült György Lászlóval és miután György László - a gazdasági rendőrség közbelépése folytán - gyára jóvedelmét más úton nem tudta kicsempészni, Mihalovics "segítségét vette igénybe. Ez György hozzátartozói által lefizetett magánál 20.000 forintot, erről "virágnyelven" azzal értesítette György svájci megbízottját, hogy "a husz szeretetesomagot átvette". Így a huszezer forint ellenértékét György László háborús bűncselekmények kifizetéséért. Hasonló furfanggal járt el Mihalovics Helvi Tivadar és Sprenger Mercedes Mária, valamint König József esetében, csaknem 150.000 forinttal károsítva meg az államkincstárt.

A másodrendű vádlottról: Lénárd Ödönről különben az is kiderült, hogy szegedi piarista gimnáziumi tanárkodása idején diákjai előtt fasiszta, háborúra uszító beszédeket tartott. Szovjetellenességével kérkedett és 1944. decemberében nem ártallotta kijelenteni, hogy "a végsőkéig való kitartásra van szükség". Többeket rávett, hogy lépjenek be a Hunyadi pénceles hadosztályba és a német SS kötelékébe. Egy szava sem volt az ellen, mikor az 1940-es években a tanárak szellemében nevelődött diákok nyilas röplapokkal szórták tele az iskolát és a rendház környékét.

A tárgyalást kétfőn délelőtt 10 óra 35 perckor nyitotta meg Oltay Vilmos népbírói tanácselnök. A személyi adatok felvétele és a vádirat ismertetése után Oltay tanácselnök ismertette a székben lévő Mihalovics Zsigmond elsőrendű vádlottnak a nyomozati eljárás során tett vallomását. Mihalovics Zsigmond elismerte, hogy a Libre Belgique című belgiumi katolikus napilapban az év tavaszán Magyarországról megjelent rágalmozó és valótlanúságot állító cikk adatait ő szolgáltatta a cikk alapjául szolgáló tájékoztató néma maradt fogalmazványát megsemmisítette. Elismerte továbbá hogy az Actio Catholica által terjesztett "Vallás és marxizmus" című izgatató népirat fogalmazványát ő adta át sokszorosításra Lénárd Ödön másodrendű vádlottnak. Arról nem nyilatkozott, hogy a fogalmazványt ki től kapta, megjegyezte azonban, hogy a fogalmazványban lévő coruzajegyzetek "hasonlítanak Mindszenty primás irásához." A nyomozati eljárás során beismerő Mihalovics, hogy a háború folyamán különösen a gyűlöletorgánokban megjelent háborúra uszító cikkekot, így például "A szent király nyomdokain" című, valamint a "Most légy apostol" című cikkekot ő írta.

/Folyt. köv./ K

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 2. kiadás

1948. július 19.

6 óra 10 perc

/Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica igazgatója és a demokrácia ellen uszító papok ügye a népbírói elött. 1. folytatás/TÖ & UL/P/Sk/Mk

Ezt az ugynevezett tiltakozó akciót a demokratikus államrend elleni gyűlölet felkeltésére, izgatásra használta fel. Az akció a jogilag nem is létező katolikus szülők vallásos szövetsége fedőnév alatt folyt és körlevélben ugy tünteti fel a dolgot, mintha az iskolák állammosítása kérdésének oldódtétől nem kevesebb függne, mint hogy "a magyar szülők gyermekei Isten, vagy az istentelenség szolgálatára nevelődnek-e."

Lénárd Ödön a mesterségesen végsőkéig izgatott tudatlan emberok, főleg pedig a novákban fellépő plébánosok tiltakozó táviratait rendszeresen feldolgozta. A demokrácia ellen legvárosabb szájjal kiköltő és hangzatos fasiszta árvokot tartalmazó táviratokat bo-
loirta a következő körlevélbe.

Az ilyen, a demokratikus államrend, a népi demokrácia ellen a legutszélibb demagógiával fellépő táviratokkal "tűntek ki" Németh Pál ordaesehi, Polesso Antal orgoványi és dr. Varsányi Lajos római katolikus plébánosok, hamad-, negyed- és ötödrendű vádlottak. Varsányi Lajos római plébános például odáig merészkedett a népi demokrácia megrágalmazásában, hogy ilyeneket írt: "Mi gyermekeinkből nem akarunk Hitler-ifjakat, nyilas banditákat nevelni, se vallást, orkölöszt, imádságot, szentegyséket, egyházat, papságot megosufoló honpolgárokat... Az állami iskolákból ilyenok kerülnek ki."

Mint a nyomozás során kiderült, a plébánosok az utszéli hangu "tiltakozó" táviratokat, illetve memorandumokat a szülők nagy részével olvasatlanul iratták alá s arra uszítottak a templomi szószékéről, hogy "minden eszközzel" akadályozzák meg az iskolák állammosítását.

Mihalovicsnak és fasiszta paptársainak jó alkalmul kínálkozott 1948 májusában az egyházi iskolák állammosítása kérdésének felvetése arra, hogy az addig suttogva, a demokrácia ellen inkább "bizalmasan" szított gyűlöletkampányt teljes nyíltsággal, minden fenntartás és meggondolás nélkül a legszélesebb nyilvánosság előtt folytassák. Maguk mögött érezték a hazai reakció legfőbb fejét: Mindszenty primást, a legfőbb egyházi személyiségekkel együtt és az Actio Catholica szétágazó szervezeten keresztül nyílt demokráciaellenes tevékenységbe kezdtek. Ennek a tevékenységnek voltak egyes állomásai a templomokban fololvasott körlevelek és pásztorlevelek.

Kósi Erzsébet hatodrendű vádlott tetteitársaként segédkezett - mint az Actio Catholica tisztviselője - Lénárdéknak a körlevelek kibocsátásában.

/folyt. köv./ K

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 4 kiadás

1948. július 19.

12 óra 55 perc

Uj gépjárművezetői tanfolyam nyílik

Közl. & /Mn/Mn/Hm For Az állami gépjárművezetői tanfolyam igazgatósága a nagy érdeklődésre való tekintettel 1948. július 19-én új tanfolyamot indít. A tanfolyamra beiratkozni VIII., József körút 6.sz. alatt a Technológián lehet. /MTI/

Éjjel is folytatják a Nagyköruti utépítési munkálatokat

Bp & Vr/P/Sk/Hm For A főváros gazdasági értekezlete 50.000 forint póthitel engedélyezett arra a célra, hogy a nagyköruti sín-középrehelyezési munkálatokkal kapcsolatos utépítési munkálat éjjel is folytassák, a napi forgalom zavartalan lebonyolítása érdekében. A Bizlet munkaversenye lehetővé teszi, hogy még ebben az évben a nagyköruti síneket egészen a Rákóczi utig, sőt esetleg a Rákóczi-térig az ut közepére helyezték. A gyorsított munkára jellemző, hogy a sín-középrehelyezési munkálatok már 20 százalékkal túlhaladják az előírt teljesítményt. A sín-középrehelyezési munkálatok a kedvezőtlen, oszti időjárásra való tekintet nélkül éjjel-nappal, sőt vasár- és ünnepnapokon is folynak. Ezzel a munkálatokkal párhuzamosan átépítik a Nagykörut régi kövezetét a ezenkívül az összes földalatti létesítményeket, tehát a csatornahálózatot, a különböző vezeték-eket is. /MTI/

Sok a rosszminőségű tej és tejtermék

Bp & Vr/P/Sk/Hm For A székesfővárosi Közegészségügyi Intézet jelentésben számol be a tisztifőorvosnak az élelmiszerek bakteriológiai ellenőrzéséről s ezzel kapcsolatban közli, hogy a legtöbb kifogás a kármatejjel szemben emelhető: 29 megvizsgált mintából 24 volt kifogásolható, ami rendkívül kedvezőtlen eredmény. Erősen kifogásolható a budapesti tejfőlé minősége is: 35 esetből 16 nem ütötte meg a kívánt mértéket, de hasonló a helyzet az egyéb tejtermékekkel is. Az intézet megállapítása szerint általában a nem megfelelő tárolás és kezelés az oka a helyzet rosszabbodásának. Ezzel kapcsolatban a tisztifőorvos újból nyomatékosan felhívja a közönséget, hogy a nyári hónapok alatt csak megfelelően készült és tárolt ételket fogyasszon. A mérgezőségek ugyanis legtöbbször úgy állnak elő, hogy a dőlben megfőzött ételmaradékok minden hűtés nélkül fogyasztják. Megállapítja a tisztifőorvos, hogy az ételmérgezőségeket kiküldésnek csak egy módja van: a nyári melegben a közönség ne fogyasszon állott vagy nem megfelelően tárolt ételt. /MTI/

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 5. kiadás

1948 július 19 13 óra 5 perc

Időjárásjelentés

& Vá/Vá I Me
hétfőn délben:

A Meteorológiai Intézet jelenti július 19-én,

Az óceáni légtömegek beáramlása a szárazföldre változatlanul tovább tart. Emiatt ma reggel különösen a brit szigeteken, valamint az Alpok környékén és a cseh medencében volt csapadékos az időjárás.

Hazánkban vasárnap a hőmérséklet általában 20-22 fokig emelkedett. Napközben inkább csak a keleti megyékben volt többfelé záporosó, zivatar. Mára virradólag nyugat felől nagyobb kiterjedésű esőzés indult meg, amely azonban a déli felőtti órákban fokozatosan megszűnt. A csapadék mennyisége Berettyóújfalun 21, Vásárosnaményban 16, Nagykőrösön 15, Tarcalon 14 és Kapuvárott 11 mm volt.

Budapestben vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 4,7 fokkal, a légnyomás napi középértéke 1,3 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sok évi átlag.

Budapestben hétfőn délben a hőmérséklet 20 fok Celsius, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

Várható időjárás kedd estig: Mérsékelt nyugati-északnyugati szél. Változó felhőzet. Helyenként kisebb eső. A hőmérséklet egy-két fokkal emelkedik. /MTI/

Kislakást kapnak a munkaversenyben különösen kiváló dolgozók

Bp & Vr/P/Sk/Vá I For A főváros gazdasági értekezlete hozzájárult ahhoz, hogy a csatornázási művek bevételei többleténél torhéro a munkaversenyben különösen kiváló dolgozói számára a X. kerület Aszódi-uti fővárosi kislakások telpon a már helyreállított tíz lakás kivételével további hat romlakást állítson helyre 150.000 forint költséggel irányítással. Az értékelést egyébként 220.000 forintot engedélyezett ezekre az augusztus elsője után kezdődő nagyszabású ut-, csatorna- és vasútépítési munkálatokra, amelyeket a vágóhidakon és a Nagyvártc-telepen végeznek el. /MTI/

Kinek szabad hulladékpapírral kereskednie?

Me & P/Sk/Vá I For Hulladékpapírost és selejtpapírost eladni, illetőleg venni csak ipar engedélyen kívül "Vásárlási Igazolvánnyal" is ellátott hulladékpapírral kereskednie szabad. /MTI/

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 6 kiadás

1948 július 19 13 óra 15 perc

Vizállásjelentés

& Vá/Vá 1 Me
Osztálya jelenti:

Az Országos Vizgazdálkodási Hivatal Vizrajzi

A Duna Strudenig és Dunapentele-Baja között apad, máshol árad, Krems-Oroszvár között igen magas, másutt magas vizállásu. A Duna vizének hőmérséklete Budapestnél 16.3, Mohácsnál 15.5 Celsius fok. A mai dunai vizállások: Schaerding 452 cm 41 %, Aschach 437 cm 71 %, Linz 577 cm 73 %, Struden 916 cm 79 %, Krems 678 cm 82 %, Bécs 667 cm 86 %, Pörszony 708 cm 78 %, Oroszvár 608 cm 81 %, Dunarenete 508 cm 76 %, Gönyű 530 cm 75 %, Komárom 527 cm 72 %, Esztergom 480 cm 67 %, Budapest 604 cm 75 %, Dunapentele 474 cm 64 %, Dunaföldvár 439 cm 63 %, Paks 576 cm 66 %, Baja 694 cm 72 %, Mohács 726 cm 75 %.

A Réba Szentgotthárdnál 85 cm 25 %, Győrnél 489 cm 72 %. - A Dráva Zákányánál 300 cm 64 %, Barósnál 404 cm 77 %.

A Tisza Tiszabecsnél apad, lejjebb árad, közepe vizállásu. A Tisza vizének hőmérséklete Tiszabecsnél 16, Tokajnál 17, Szolnoknál 21, Szegednél 20 Celsius fok. A mai tiszai vizállások: Tiszabecs 190 cm 48 %, Vásárosnamény 432 cm 62 %, Tokaj 405 cm 57 %, Szolnok 282 cm 45 %, Csongrád 256 cm 47 %, Szeged 310 cm 47 %.

A Szamos Csanevornánál 108 cm 23 %. - A Bodrog Sárospataknál 336 cm 53 %. - A Sajó Bánrévénél 126 cm 33 %. - A Hernád Hidasnémetinél 158 cm 50 %. - A Berettyó Berettyóújfalunál 38 cm 29 %. - A Körösök Körösszakállánál 191 cm 49 %, Békésnél 348 cm 49 %, Gyománál 340 cm 47 %. - A Maros Makánál 122 cm 29 %.

A Balaton Siófoknál 91 cm 77 %. /MTI/

Beiratkozás a kecskeméti állami szőlész- és borászképző iskolába

§ P/K/P2o For A kecskeméti állami szőlész- és borászképző iskolába való felvételre pályázatot hirdetnek. Az iskolába való felvételre pályázhat az a tanuló, aki az általános iskola nyolcadik osztályát vagy a középiskola negyedik osztályát elvégezte. A tanítás ingyenes. Bővebb felvilágosítást az iskola igazgatósága ad. /MTI/

K

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 7. kiadás

1948. július 19.

13 óra 45 perc

/Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica igazgatója. 3. folytatás/

Tű & UL/Vm/Hu/Bn Mo Mihalovics június 22-i rendőrségi vallomásaiban beszámolt arról, miként szerezte be az Actio Catholica Lónára közdonőnyozására két darab, egyenként 31.000 forintos sokszorosítógépet. Mivel úgy találták, hogy a két gép egy helyen való elhelyezése nem célszerű, az egyik sokszorosítógépet Lónára átszállította a Piarista-rend szőlőházába és ott helyezte el. Ugyancsak ebben a rendőrségi vallomásaiban mondta el Mihalovics a sorozatos körlevelek szorosítási technikáját: Lónára átköltöztetve a korábbi tiltakozótáviratokból és memorandumokból "a leginkább megfélemlítettek" kivételével a minden plébániára szétküldött körlevélben kivétel nélkül.

"A magyar vallás és a marxizmus" című uszító körlevélről - mely homszog a durva hamisításoktól és minden értelemes ember számára könnyedén megcáfolható domagóg frásisoktól - Mihalovics Zsigmond rendőrségi vallomásaiban ezt mondta:

- A körlevelet nem én csináltam... Irtam. Hogy kitől, erre a választ megtagadtam.

Nem kétséges, hogy Mihalovics és társai domagóg igaztása közvetlenül és egyenesen - mint a korábbi rendőrségi vallomásából ki is tűnt Mihalovics egy elszólása folytán - Mindszenty prímástól és legszűkebb körü vezetőitől származott.

Többi rendőrségi kihallgatása során Mihalovics beszámolt arról az intézkedésről, amellyel az Actio Catholica-hoz küldött "bizalmas jellegű" levélist az Actio Catholica szőlőházának egyik eldugott helyén lévő ügynövezett nyitvatartásban helyeztette el.

A kihallgatást foganatosító rendőrtiszt kérdőszóra: milyen irattart és leveleket töltött be Mihalovics a második emeleti titkos irattárba, - nyíltan beismerte: "Oljantart, amelynek súlyos következményekkel járhatott volna és amelynek a tartalma a fennálló társadalmi rend és a magyar népi demokrácia kormányzata elleni izgatás."

Ebbe az irattárba kerültek - Mihalovics rendőrségi vallomása szerint - a külföldre küldött levelek másolatai is. Ezeket a leveleket különböző külföldi egyházi személyiségekhez írták és bennük adatok előzetes beállítással a demokrátilus magyar államrend és állami hatalom ellen tett fölrészletetlen kijelentéseket.

Beismerte Mihalovics a rendőrség előtt az Actio Catholica szőlőházában foganatosított kihallgatása során a vialutáris büncselekmény elkövetését is: tudott arról, hogy az USA-ból, majd egy másik alkalommal Svájcban egy disszidált magyar nagyipáros illegálisan nagyobb összegűket juttatott el az Actio Catholica-hoz. Mihalovics az összegűk megőrzését "a szerzeteseknek átvételével" nyugtázta távirataiban. /Folyt. köv./ K

N 9. kiadás

1948. július 19.

14 óra 30 perc

Ma kezdte tárgyalni a NOT Hójjas Iván és társai gyilkossági bűncselekményét.

TÖ & S/P/Sk/Hu For. Hójjas Iván és társai 1920-ban rettegésben tartották Kocsakonót és Környóót és különösen Orgoványban tömegesen tilták meg a baloldali őrzelmi lakosokat. A népbíróság a szükségben lévő Hójjas Iván volt löveggyi fegyverrel és a hírhedt Francis Kiss Mihály kocskonóti gazdálkodót távollétében halálra ítélte. Rajtuk kívül: Bábiczy Zoltán kocskonóti bárcutófuvarozót 8 évi, Danics Aladár borkocsist öltöfegyverrel tartó, Hajnal István kocskonóti gazdálkodót 15 évi, Jancsi József gazdálkodót négyévi, Kalmi Antal jánosalmi molnárt 8 évi, Ifju Muraközi Ferenc mezővárosi fegyvergyártót öltöfegyverrel tartó, Pap Sándor orgoványi földművest hétévi, Rád Árpád löveggyi fegyverrel tartó, Szabó Károly Ágost kiskunhalasi szilvagyártót 8 évi, Tassi Gergely kocskonóti gazdálkodót és Tóth Imre orgoványi földművest, továbbá Szente Varga István kocskonóti földművest fejenként 15 évi, Danics Mihály nagykőrösi mészolómestert öltöfegyverrel tartó, Király Gábor orgoványi gazdálkodót, Baksi Lajos gazdálkodót és Lakó Lajost 8-8 évi, Pap Kálmán orgoványi gazdálkodót nyolcévi, Bakos József kiskunföldi házi hentesmestert tízévi fegyverbüntetésre ítélte. Ezekon felül néhány kisebb szabadságvesztésre szóló hűntetést is kiszabott a népbíróság, amely többeket felmentett.

A bejelentett fellebbezések folytán felkerültek az ügy iratai a NOT elé, amely Hrádkó Gyula dr. elnöklése mellett ma kezdte tárgyalni a nagyszabású büntügyet. A terjedelmes peranyagot Kindlovics Kálmán bíró ismerteti, a vádhatóságot Szegő Vilmos dr. népfőügyész helyettes képviseli. A tárgyalás több napig tart.

/MTI/

Az első ideai cséplési visszaélést szerdán tárgyalja a munkásbíróság

TÖ & S/P/Sk/Hu Gs. A munkásbíróság Lukács Tibor dr. elnöklése mellett 21-ére szerdán délelőtt tíz órára tűzte ki Patkós Zsigmond mezővárosi cséplőgéptulajdonos és két társa büntügyében a főtárgyalást. Ez az első munkásbírósági ügy, amelynek vádlottjai ebben az évben elkövetett cséplési visszaélés miatt kerülnek a bíróság elé. Patkós vádlott társai: Főrizs Sándor mezővárosi hatósági cséplőellenőr és Hegyi Sándor mezővárosi gazdálkodó, akik ellen az államügyészség a közellátás érdekét veszélyeztető bűntett miatt emelt vádat. Ez év július 5 és 8-ika között Patkós Zsigmond édesanyja tanyáján végzetek cséplést, azonban a ténylegesen kicséplott 188 mázsa és 47 kiló buza helyett 25 mázsa és 25 kiló búzával kevesebbet, a Hegyi Sándor tanyáján végzett cséplés alkalmával pedig 41 mázsa és 99 kiló helyett 9 mázsa 12 kiló búzával kevesebbet vezettek be a mázskönyvbe, a cséplési naplóba és az eredményjegyzékbe s ezzel a cséplésnaplóval súlyosan vétettek a formállo rendelkezések ellen.

/Folyt. köv./

N 8. kiadás

1948. július 19.

14 óra 40 perc

/Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica igazgatója.. 4. folytatás/

TÖ & D/Hu/Hu/Bu Gs. Elmondotta, hogy 1947 őszén egy férfi lakosra fel a lakásán és dr. Vajda Jánosra való hivatali zással átadott némi 60.000 forintot. Neugtát az összegről nem kéri. Az összeg - mondotta Mihalovics vallomásaiban - szilveszterbeviteléhez visszanyitva igen nagy volt és ezért aggodalommal töltött el, hogy milyen címen vezethessen be pénztárába. Azt a megoldást választotta, nehogy a dolg feltűné legyen, az összeget iróasztalában tartja, ahol a bizalmas természetű pénzek is voltak. Elmondotta aztán, hogy az ilyen bizalmas természetű pénzek felhasználásáról semmilyen írásbeli feljegyzést nem vezetett.

A tárgyalás délután fél 3 órakor folytatódik a többi vádlott kihallgatásával.

/Folyt. köv./

Egyelőre marad a régi irói kollektív szerződés

TÖ & P/Sk/Hu Gs. A Magyar Irók Szövetsége és a Magyar Könyvkiadók és Könyvtárosok Országos Szövetsége tárgyalóbizottsága szombaton délután az Irók Szövetség szobájában tárgyalásra ült össze az új kollektív szerződés ügyében. A tárgyalás mindvégig a legbarátságosabb légkörben folyt le, de az új kollektív szerződés aláírását mindkét fél elhatározásából, technikai okok miatt későbbi időpontra halasztották. Addig a régi kollektív szerződés marad érvényben. /MTI/

Keddön reggel felkasztyák Dunai Gyulát

TÖ & H/P/Sk/Hu For. Dunai /Drinál/ Gyula volt nyilas párttag, akit a nyilas pártvezetés többéseményével ártatlan emberként hűsült a Dunaparttra és közülkötötet ő maga lát tanyán, jegerősen kötél általi halálra ítéltek. Dunai megjelölt kört. Hét-főn délelőtt vezették a fogóruhát Dunait a népbíróság Kőszárny-tanácsa elé, ahol a tanácselnök közölte vele, hogy a köztársaság elnöke a magyar köztársaság elnökét elutasította. Készítve volt az is, hogy h. nap reggel hét órakor a gyűjtőház udvarán kivégezik. /MTI/

5.

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 10. kiadás 1948. július 19. 15 óra 10perc

Az első idői eséplési visszaélést szordán tárgyalja a munkáshírő -
ság. Folytatás./

Tó & Sy/P/Sk/Hm gs

Az is vád állott, hogy a cséplőgépet járó 5.10 százalékos gabonát is eltitkolták. Főriz mint hatóság cséplőgépben játszott össze a két gazdával. Patkó és Főriz fogadalmat tettek, hogy becsületosan és valóságuk megfelelően látják el feladatukat, az egyik, mint cséplőgép tulajdonos, a másik mint ellenőr és eszékmenyők ezért súlyos elbírálás alá esik. /MTI/

A "Hirös város ünnepi napjai" programja

Tud & MJ/M./M gs

K o c s k o m é t, július 19.

Kocskomét város Nemzeti Bizottsága összeállította a "Hirös város ünnepi napjai" programját.

Szeptember 26: Új kenyér és gyümölcs ünnep; mezőgazdasági ipari, kereskedelmi, kulturális és tanügyi kiállítás megnyitása, parasztyűlés, sportünnep és kulturoldás.

Szeptember 27: Kossuth-nap az Országos Centonáris Bizottság rendezésében.

Szeptember 28: Az üzemi dolgozók ünnep.

Szeptember 29: A haladó értelmiség napja.

Szeptember 30: Asszonyok és lányok napja.

Október 1: Az ifjuság napja.

Október 2: Az ipar és kereskedelem napja.

Október 3: Sportolók napja. /MTI/

Székházat avatott Győrött a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság

Kir. & Ks/M./M gs

G y ő r, július 19.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság győri csoportja ünnepélyes keretek között avatta fel a Ráth Mátyás-téren lévő székházat. Megjelent az ünnepségen Bali Zoltán főispán, valamint a hatóságok, pártok és közéletiek képviselői. Volsz Aladár dr. a társaság elnöke beszédében méltatta a Szovjet Hadsereg dicső felszabadító harcát és a társaság felvilágosító munkáját. Sedych Iván Vladimirovics győri szovjet konzul meleg szavakkal üdvözölte a társaságot. Végül Szántó Rozsó főtthár a magyar-szovjet barátság fontosságát hangsúlyozta. /MTI/

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 11. kiadás 1948 július 19. 15 óra 20 perc

Kiöntéssel fenyogot a Dráva

Tud & MJ/M./P/Sk/M gs

K o p o s v á r, július 19.

Az esőzés következtében a Dráva vize erősen megnövekedett. Drávaschínél a víz a nyulágot áttörte és tiz holdnyi területet borított el. A töltés megerősítésén 600 ember dolgozik. A hatóság mindent megtesz a veszély elhárítására. /MTI/

A kocskométi barack sikere Angliában

Tud & MJ/M./P/Sk/M gs

K o c s k o m é t, július 19.

Az egyesített Aszodi-Benedek Államosított cég 14 vagon rozsbarackot küldött Angliába, további 20 vagon szállítást most készítenek elő. Az első londoni telefonjelentés a kocskométi barack angol sikeréről számolt be, zamattával és szépségével felülmúlta spanyol és olasz versenytársait. A kocskométi gyümölcstelepet meglátogatta Helm budapesti angol követ és felesége, valamint Houston, az angol közellátási minisztérium kiküldöttje. /MTI/

Nagy árubeség a ceglédi gyümölcs piacon

Tud & MJ/M./P/Sk/M gs

C e g l é d, július 19.

A gyümölcspiacon különösen almafélében volt nagy kínálat. Árak: vajalma-1.50-1.60, borizü-1-1.10, fontos-1-1.20, vegyes-1-1.10, szegbarack-2-3, őszibarack-3-4, cukordianye-1.50-1.60 forint különként. /MTI/

Legőlte a talált gránát

Tud & MJ/M./P/Sk/M gs

G y ő n g y ő s, július 19.

Visonta községben Várad György földmives aratás közben háborus gránátot talált és azt kaszája nyeléhez ütötte. A gránát felrobbant és Váradit megölte, a közelben arató Tóth Ferenc és Sandrik István aratókat súlyosan megsebesítette. /MTI/

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 12. kiadás

1948. július 19.

16 óra 55 perc

Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica igazgatója...5. folytatás/

TÖ & UL/Hm/Bn gs Dr. Olti tanácselnök délután fél négy órakor nyitotta meg ismét Mihalovics Zsigmond és társai ügyének folytatásos tárgyalását. A másodrendű vádlott: Lénárd Ödön piarista áldozópap, az Actio Catholica kulturális osztályának vezetője állt a népbíróság elé. Rövid gondolkodás után a szokásos tanácselnöki kérdészet bűnösnek érzi-e magát? - kijelenti, hogy nem. Lénárd a demokrácia ellen féltelenül izgató körlevelekben s az ezek hatásaként vidékről felküldött, súlyos demokráciaellenes kijelentéseket tartalmazó memorandumokban, táviratokban nem lát sommi izgatót. Allítását furcsa érveléssel próbálja erősíteni: "A körleveleket többnyire névszoranti címre küldtük meg és ezt a réteget először gondosan megválogattuk."

- Mi volt az Ön szerepe a körlevelek elkészítésénél?

- Felülről megkaptam az olvi utasítást s ennek megfelelően én részleteiben kidolgoztam az ~~ismét~~ feletteseim jóváhagyására szoruló végleges szöveget.

A tanácselnök kérdésére: kit ért felettesei alatt? - Lénárd kitérő választ ad, majd később maga isméri föl, hogy "a horcegprinás ur legközevlebbi környezetéhez tartozom".

Ez után nem nehéz kitalálni, kik azok a felettesek, akik "az olvi utasítást" - a demokratikus államrend elleni féltelen izgatás elindítóit - kiadták. Ezután arról beszél Lénárd, hogy mikor a Magyar Dolgozók Pártja programnyilatkozatában olvasták az egyházi iskolák államosításának tervét, tudták, hogy a kérdés ezzel komolyan napirendre került. Olti tanácselnök különböző kérdéseket tett föl az Actio Catholica kulturavezetőjének a francia és amerikai egyházak s az ottani államhatalmak közötti viszonyról, a nyugati országokban szinte mindenfelé megtörtént iskolaállamosításokról. Ezeket a tényeket - előzetes hosszas olvi és teológiai fejtegetések után - Lénárd is könnyen elismerni.

D/M Ezután előadja Lénárd, hogy a Katolikus Szülők Országos Szövetségét 1945 őszén alakították meg. Legfelsőbb eszeszerve a Budapesten székelő országos intéző bizottság volt, amelynek élén Lénárd volt az egyházi tanácsadója. Az iskolák államosítása ellen izgató röpirathadjárat megkezdését május elején határozták el. Először Mihalovics prolatussal beszélt meg ezt a kérdést s Mindszenty prinás neki személyesen adta hozzájárulását a körlevelek kibocsátásának megindulásához. A két sokszorosító gépet, amelyeken a röpiratok készültek, 1948 januárjában szerezték be, kb. 60.000 forintért. A gépeket először az Actio Catholica helyiségében helyezték el, aztán az egyiket titokban átszállították a Piarista rendházba, ahol Lénárdnak volt szobája, anélkül, hogy ezt bejelentette volna a rendfőnöknek. A gépet az Actio Catholica egyik világi alkalmazottja kezelte, aki napi ruhába öltözve járt be a rendházba, hogy ne keltsen feltűnést. /folyt.köv./ V.

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 13. kiadás

1948. július 19.

17 óra 10 perc

Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica igazgatója...6. folytatás/

TÖ & D/M Bn gs - Ki adott engedélyt, hogy az illető egyházi ruhába öltözzék? - kérdezte a tanácselnök.

- Mihalovics prolatús - válaszolja a vádlott.

- Volt önnek erre az egyházmegyében juris dictioja?

kérdezi az elnök.

- Nem - válaszolja némi habozás után a vádlott - de ezt nem tartottuk lényeges kérdésnek, mindenesetre megkértük akadályozni azt, hogy a gép elhelyezéséről bárki is tudomást szerezzen. /folyt.köv./

Tízévi kényszermunkára ítélték egy volt nyilas pártszolgálatost

TÖ & Ma/P/Sk/M gs Kormány Erő elnöksége mellett tárgyalta a népbíróság Malasits Elemér volt nyilas pártszolgálatos háborús bűntényét. Malasits még 1944 júliusában lépett be a nyilas pártba és a Székesfehérvárcsanak után pártszolgálatos lett. Mint ilyen, a nyilas Royal-ház előt állt fogvatartásba, résztvett a Pozsonyi-úti üldözötteknek a KISOK-pályára való hurcolásában, később többek között az óbudai téglyárába kísért üldözötteket. Jelen volt akkor is, amikor a Igvölde-tör környékén reáziázó nyilasok összefogdoszták a bujkálókat. Ezek közül számosan a mai napig nem tértek vissza. Résztvett abban a nyilascsapatban is, amely egy alkalommal tíz szerencsétlen üldözöttet a Dunaparttra kísért és kivégezett. A vádlott részben beismerő vallomást tett. A bizonyítási eljárás terhelő adatai alapján a népbíróság Malasitsot tízévi kényszermunkára és vagyonellenőrzésre ítélte. Kéri Lajos népbírósz súlyosbításért sommisségi panaszt jelentett be. /MTI/

Pályázat a Nemzeti Színház és Magyar Színház buffójának bérletére

§ P/Sk/M gs A Nemzeti Színház igazgatósága pályázatot hirdet a Nemzeti Színház és a Magyar Színház nézőtéri buffójának bérletére az 1948/49 színházi évadra. A pályázatot a Nemzeti Színház igazgatóságának a címére kell b küldeni legkésőbb augusztus 15.-ig. Tartalmaznia kell a pályázó nevét, foglalkozását, eddigi működésének rövid ismertetését és a buffóbérletre vonatkozó ajánlatot. /MTI/

K Ö R L E M I A Nemzeti Színház igazgatósága tisztelttel kéri a t. Szerkesztőségeket, hogy a fenti közleményt nb. lapjukban megjelentessék szíveskedjenek.

V.

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 14. kiadás

1948 július 19.

17 óra 30 perc

A dolgozó: kenyerét veszélyeztető népellenes elemeket vettek őrizetbe

BM & FI/Lt/M gs A dolgozó nép kenyerét veszélyeztető népellenes elemek elleni küzdelem során az államrendőrség részéről néhány újabb őrizetbevétel történt.

Babos Lajos nagyhódosi cséplőgéptulajdonos, volt hivatalos honvéd-főtörzsőrmester, aki Nyugatról tért vissza, a megengedett 6,1 százalék helyett 11 százalék gabonát szedett. Ezenkívül a cséplőgépét magán munkásként is feltüntette. A falusi szegénység helyzetét lelkiismeretlenül kiszákmányoló volt horthysta főtörzsőrmestert internálták, cséplőgépét elkobozták.

Túrjo községben Marton Ferenc a népbíróság által korábban szabadságsztésre ítélt volt nyilas községi vezető cséplőgépét felesége nevére íratta és így végeztette a cséplési munkálatokat. Fia nevére is bérelt egy cséplőgépet, azzal Sümeg községben csépltetett és más visszaéléseket is elkövetett. Az eljárás megindult ellene.

Csongrád-vármegye alispánja felfüggesztette állásától Tóth János fábiánsobosyeni vezetőjegyzőt. Tóth János ellen a köznevelésügyi minisztérium elismerte a bűntette miatt indult eljárás. A nyomozás befejezése után átadták a szegedi államügyészségnek.

Fekete Ferenc sárándi malomtulajdonos súlyos köznevelési visszaéléseket követett el. Megtiltotta, hogy a falu jéhiszemű dolgozóit megtövesztve, őt az ellene eljáró rendőrhatalósági közlegok ellen hangolja. Fekete Ferenc malomtulajdonost a gazdasági rendőrség őrizetbe vette. /MTI/

/Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica igazgatója... 7.folytatás/

TÜ & NI/Szk/M Gá Arra a kérdésre, miért kellett legárt borítékban küldeni a röpíratokat, azt válaszolja a vádlott, tudomása szerint határozatvénnyként küld el ilyesmit, akkor sajtótermékek számít és cenzúra alá osik.

Lónárd údon vádlott az elnök kérdésére elmondja, az ő tiltatás volt, hogy a tiltakozó levelekből és táviratokból az "örökös" részokat kiszedi és onról külön tájékoztatást készít. A kiválogatott anyagról megbeszélést folytatott Mihalovics Zsigmonddal.

A vádlott ezután újabb kérdésre elmondja, hogy a pöcsperriista statáriális tárgyaláson, mint az egyház hivatalos képviselője jelen volt.

A tárgyaláson nem merült fel önben, hogy az igazgatás az egyszerű nép körében máshol is véros büncselekményekre vezetett?

/folyt.köv./

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 15. kiadás

1948 július 19.

18 óra 50 perc

/Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica igazgatója... 8.folytatás/

TÜ & NI/Szk/M Gá - Ha Agztalos tul ment a határon, abból nem kérvetkezik, hogy ne csináljuk azt, amit megfelelőnek tartottunk, - válaszolja cinikusan.

Kósdai Erzsébet szerepe a vádlott szerint csupán abban merült ki, hogy logópelte a kijelölt részokat a néha gyorsírásban felvett szöveget gépbe tette át. Kósdai Erzsébetben nem merült fel a semmiféle aggály arra vonatkozóan, hogy ebből baj lesz.

Az elnök ezután az egyes röpíratok tartalmát és az abban foglalt igaztató kijelentéseket tartja a vádlott elé.

- Milyen elapon állította azt, hogy itt "erős szkes" államosítás történt? - kérdi az elnök.

- Egyházi hatóságom nem foglalt egy állást, hogy az, mi itt folyik, az ő egyetértésével találkozik, - tér ki a válasz elől a vádlott, majd mellőbeszálással iperkodik bizonyítani, hogy a röpíratokban foglalt és a büntetőtörvénykönyvbe ütköző kitételek csak "egyszeri véleménynyilvánítások".

- Ezek a kitételek az ország alkotmányával, tőteles törvényeivel a legszögesobb ellentétben állnak - állapítja meg az elnök. A vádlott a vállat vonogtja és kijelenti, "az összes körülmények figyelembevételeivel" nem lát igaztatót a röpíratban foglaltakban.

- Az egyik röpírat azt írja: "Tiltakozunk a moránylot ellen". "Morányloton" éltek az alkotmányos formáknak megfelelő törvényhozási tárgyalást gondolták? - veti közbe az elnök.

Az elnök kérdésre megint nem ad egyenes választ a vádlott.

Lónárd a továbbiakban elmondja, hogy Mihalovicsotól képta kézen a népi kollégiumok elleni rögíratokról szóló röpíratot. Arról, hogy azt ki fogalmazta, nem nyilatkozik. A röpíratot 4000 példányban sokszorosították. A következő kérdésekkel kapcsolatban a felelősséget egyházi hatóságára hárítja. Az elnök kérdésre kijelenti, hogy a hatóságok a vizsgálat során semmiféle fizikai vagy lelki kényszert nem alkalmaztak vele szemben. "Az egyház és az állam" című röpíratot ugyancsak Mihalovicsotól képta, nem hajlandó azonban megnevezni, hogy ki az, aki a készített 4000 példányt továbbította végett.

Ezután a népbírók intéznek kérdéseket a másodrendű vádlottnak, aki bolimori, hogy az államosítás elleni fátolon agitációjukban altagodta k, hogy az államosított iskolákban kötelező lesz a hitoktatás.

TÜ & NI/Szk/M Gá
Ezután Bodonyi Márton, a népbürokrácia elnöke tett fel kérdéseket a vádlottnak, aki Kósdai Erzsébetnek a körlevelek készítésében játszott szerepéről szölyva kijelentette, hogy Kósdai Erzsébet a gépírásnál munkán kívül néhány ügyben érdemleges szerepet is játszott a körlevelek elkészítésében, amelyben a beküldött tiltakozások közül kivételt kért az "örökösöket" Lónárd számára.

/folyt.köv./

V.

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 16. Kiadás

1948. július 19.

19 óra -- poro

Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica igazgatója... 9. folyt./

T8 D/M/Gy8

- Mit ért az alatt, hogy érdekesebbek? - kérde a tanácselnök.
A vádlott zavartba jön és kezdi megkerülni a kérdést. "Ugy
gondolom - mondja - azok, amelyek előkitűzéseinknek legjobban megfeleltek.
- És mi volt a céljuk azáltal, hogy a legérdekesebb, vagyis
magyarán a legelőszóbb tiltkozásiakat válogassák ki? - kérde a tanácselnök.
- Az ország szellemi vezetőit akartuk tájékoztatni a nép-
hangulatról - feleli konvulzív hangon Lénárd.
- Arról a főrevezetett néphangulatról, amelyet előzőleg
isgató körlevelekkel Önök szítottak, - szögezi le a tanácselnök.
Az ügyész kérdésére a vádlott elismerte, hogy a sok-
szorozógépeket közeli személyek nevét az Actio Catholica többi tisztviselője
előtt is titokban akarták tartani, fizetésüket nem a nevükre folyóították,
hiszen azt egy országban ő, Lénárd vette föl, ő maga osztotta ki nekik. Arra
a kérdésre, hogy miért volt ezútkörül orra a nagy titkolódásra, a vádlott ellent-
mondó, sűrű véres magyarázatba kezd. Kétségtelen - szögezi le az ügyész -, hogy
ennek a titkolódásnak határozott konspirációs jellege van.
A vádlott végül elismerte, hogy bár előremelt viszonyban
volt Mihalovics prelátussal szemben, módjában állt volna ellenozni a körlevelek
csétküldésének törvét és az abban való közreműködést megtagadni.
Az elnök ezután szünetet rendelt el.

Vonat elő vetotte magát egy bácsbokodi asszony

Tud Ks/Hav/Gy8 gc. B a j a , július 19.

Szabó Károlyné, egy MÁV-eltitást 31 éves felesége, Bácsbokod
állomáson a ma délelőtti motoros gyors elő vetotte magát. A motorosvontat
a cseremódtól asszonyt helyre állította. /MTI/

Magyar Távirati Iroda

N A P I E S E M É N Y E K

N 17. kiadás

1948 július 19.

21 óra 30 perc

Mihalovics Zsigmond, az Actio Catholica igazgatója... 10. folyt./

T8 & NI/M GÁ Ö Szünet után Olti Vilmos tanácselnök megkezdte a
harmadrendű vádlott, Németh Pál ordacschi plébános kihallgatását.
Németh Pál jelentette, a Katholikus Szülők Vallásos Szövetsége inté-
ző bizottságától kapott utasítást az állásfoglalásra, a tiltkozás meg-
szövegezéséhez mintákat is mellőkeltek. Június 8-án szülői értekezletet
tartott, ezután szövegezték meg a demokráciaellenes, pártalmaktól
homzsgó jegyzőkönyvet.

Németh Pál vádlott a továbbiakban az elnök kérdé-
sciro kijelenti, ujságot nem szokott olvasni, csak a nyomozási eljárás
megindulásakor szerzett tudomást arról, hogy kötelező vallásoktatás
lesz az államcsitott iskolákban.

Az elnök ezután a vádlott elő tárja azokat a súlyos
demokráciaellenes kitétteleket, amelyek az ordacschi szülői értekezlet-
ről felvett jegyzőkönyvben szerepelnek. Németh Pál megpróbálja "magya-
gyarítani" a demokratikus államrend ellen izgató kitétteleket, bár elis-
meri, hogy "holmi stiláris hibák" vannak a szövegben.

Németh ezután zavaros egyházfilozófiai fejtegeté-
sekbe kezdett. Többek között kijelentette, hogy "az egyházi hatóságok...
A maguk egyetemeségükben tévedhetetlenek a nekünk csak úgy kell engede-
delni nekik, mint magának az Urnak".

Olti tanácselnök este fél 8 órakor a főtagyalást
felfüggesztette és annak folytatását holnap reggel 9 órára tűzte ki.
/MTI/

Időjárásjelentés.

2 MI, MI 1 Ö
Hétfőn este:

A Meteorológiai Intézet jelenti július 19-én,

Szárzaföldünket az Azori szigetek felől me-
gobb légtömegek árasztják el. Spanyolországban több helyen 35, Dél-
Franciaországban 30, Németországban 20 fok fűlé emelkedett a hőmérsék-
let. Hazánkban is megindult a melegobb levegő beszivárgása és a hő-
mérséklet csaknem mindenütt 20 fok fűlé emelkedett, egyes helyeken
elérte a 25 fokot. A délelőtti órákban az ország nyugati felében sok
helyen esett az eső.

Budapestn hétfőn este a hőmérséklet 18 fok,
a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm., mérsékleten emelkedő.

Várható időjárás hadd estig:
Déli, délnyugatra forduló szél, változó fel-
hőzet, helyenként kisebb eső. A hőmérséklet tovább emelkedik. /MTI/

Vége.

P